

FIȘA DISCIPLINEI

Academia Militară A Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” Facultatea Administrație publică			Denumirea cursului: Securitate națională Codul cursului în planul de studii: F.05.O.038				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: Militar Specialitatea: conducerea subunităților de infanterie; conducerea subunităților de artilerie; conducerea subunităților de comunicații și informatică.			Catedra responsabilă de curs: Catedra științe umanistice și limbi moderne Titular/Responsabil de curs: Petru IARMALIUC, drd., asist. univ.				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
total	contact direct	studiu individual	curs	seminar	laborator		
60	30	30	12	18	-	E	2
<p>Descrierea succintă a corelării cursului cu programul de studii Disciplina „Securitatea națională” reprezintă un obiect de studiu furnizat studenților ciclului I (universitar), orientat spre însușirea și aprecierea contextului național de securitate, ansamblul instituțiilor și mecanismelor privind asigurarea și garantarea securității naționale, ținându-se cont de specificul formării profesionale a viitorilor ofițeri ai Armatei Naționale a Republicii Moldova.</p>							
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe generale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - abilitatea de autoinstruire; - favorizarea soluționării problemelor prin colaborare; - dezvoltarea abilităților decizionale. <p>Competențe specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • importanța și necesitatea studierii disciplinei <i>Securitatea națională</i>; • noțiunile specifice de bază a disciplinei; • cunoașterea conceptelor privind evoluția teoriei și practicii procesului de garantare a securității naționale; • spațiul istoric, particularitățile dezvoltării istoriei fenomenului juridic pe segmentul militar în evoluția fenomenului de securitate; • să identifice și să explice esența principiilor de bază ale securității naționale; • să identifice factorii de risc în procesul de garantare a securității naționale; • să cunoască sistemul instituțional al securității naționale. <p>Finalități de studii ale cursului <i>La nivel de aplicare studenții vor putea:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • structurarea unei descrieri a sistemului internațional de securitate; • selectarea și analiza materialelor provenite din diferite surse; • analiza și structurarea situației juridico-militare în domeniul securității naționale; • identificarea diferențelor dintre două sau mai multe interpretări date unei situații juridice concrete; • calificarea situațiilor și fenomenelor juridice prin prisma cunoștințelor obținute în cadrul disciplinei; • determinarea locului și importanței Forțelor Armate în contextul securității naționale. <p>La nivel de integrare studenții vor putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • atitudinea pozitivă și responsabilă față de domeniul științific; • atitudinea pozitivă față de un mediu științific centrat pe valori și relații democratice ; • respect pentru valorile culturale, morale și civice; • valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice; • toleranță, onestitate și echilibru moral; • participarea la propria dezvoltare profesională; • utilizarea cunoștințelor obținute în domeniul de specializare profesională. 							

Condiții prerechizit: pentru studierea și însușirea materiei disciplinei *Securitatea națională* este necesară posedarea termenilor și cunoștințelor în materie de istorie și artă militară, teoria statului și dreptului, securitate internațională, drept internațional umanitar etc.

Teme de bază: Conceptul de securitate și securitate națională: definiție și evoluție; Fundamentele studiilor de securitate: Machiavelli, Hobbes, Clausewitz și „dilema de securitate”, Huntington și Alexandru Dughin; Școli clasice privind securitatea națională: Realismul și neorealismul; Teorii concurente ale securității: Instituționalismul liberal și Liberalismul economic; Nouă abordare a studiilor de securitate: Barry Buzan; Structura dimensională a securității naționale; Educația și securitatea națională; Complexitatea dimensiunii politice a securității; Cadrul conceptual al securității economice; Securitatea societală și securitatea socială; Conținutul principiilor specifice securității militare; Structura riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale: cadrul teoretic; Riscuri și amenințări de natură economică; Riscuri și amenințări de natură politică; Riscuri și amenințări de natură ecologică; Probleme, vulnerabilități, amenințări și riscuri la adresa securității naționale a Republicii Moldova; Elaborarea și predictibilitatea politicii securității naționale a Republicii Moldova; Imperativele și deficiențele procesului de elaborare și adoptarea politicii securității naționale a Republicii Moldova; Cadrul politico-juridic al securității naționale a Republicii Moldova; Contextul regional și internațional: referință obligatorie a politicii securității naționale a Republicii Moldova; Instituțiile de stat instituite prin lege de a asigura securitatea națională; Mecanismele de garantare a securității Republicii Moldova; Mijloacele de garantare a securității Republicii Moldova: Locul și rolul Armatei Naționale în procesul de garantare a securității Republicii Moldova; Monitorizarea, evaluarea, modificarea și completarea continuă a politicii sectorului de securitate și apărare; Perfecționarea și eficientizarea sectorului de securitate și apărare în Republica Moldova; Abordarea strategică a relațiilor cu partenerii de dezvoltare; Consolidarea intereselor naționale în rândul populației; Promovarea politicilor de încurajare a militarilor pentru a spori integritatea organismului militar.

Strategii de predare-învățare: prelegeri, lucrări individuale, consultații, brainstorming, dezbateri individuale și colective.

Strategii de evaluare: teste de evaluare, prezentări, rapoarte, dezbateri, elaborarea portofoliilor, teze/proiecte etc. Nota finală se constituie din rezultatul evaluării finale (40%), curente (40%) și calității lucrului individual al studentului pe parcursul semestrului (20%).

Bibliografie selectivă:

1. Albu N. *Influența factorului religios asupra securității naționale*. În: Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale. Nr. 1, 2011;
2. Alexandrescu G. *Amenințări la adresa securității*. București: Editura Universității Naționale SN de Apărare, 2004;
3. Balzacq TH. *Qu'est-ce que la sécurité nationale*. În: La revue internationale et stratégique, nr. 5, hiver, 2003-2004. <http://www.iris-france.org/> (vizitat 09.11.2009);
4. Bartholomees B. *Guide to National Security Policy and Strategy*. Ed. A II-a. Editura: U. S. Army War College, 2006;
5. Bădălan E. *Securitatea României: actualitate și perspective*. București: Editura Militară, 2001;
6. Bolma C. *Securitatea ecologică pe glob. Abordarea geografică, economică și politică*. SN-7 Rezumatul tezei de doctorat. București, 2010;
7. Buzan B. *Popoare, statele și teama*. Editura: Cartier, Chișinău, 2000.;
8. Buzan B., Jones Ch. A, Little R. *The Logic of Anarchy: Neorealism to Structural Realism* (New Directions in World Politics). Columbia University Press, 1993;
9. Caron F. *L'appréciation du risque militaire*. www.stratisc.org, (vizitat: 05.08.2009);
10. Chirtoacă N. *Tranziția spre democrație și reforma sectorului de securitate în Moldova*. În: „Moldova pe calea democrației și stabilității. Din spațiul post-sovietic în lumea valorilor democratice”. Chișinău: Cartier, 2005, pp. 51-70;
11. *Conceptul reformei militare*. Hotărârea Parlamentului nr. 1315 din 26.07.2002. În: Monitorul Oficial nr. 117, art. nr. 975 din 15.08.2002;
12. *Conceptia de Securitate Națională*, LEGE Nr. 112 din 22.05.2008. În: Monitorul Oficial, Nr. 97-98 din 03.06.2008;
13. *Conceptia securității naționale a Republicii Moldova*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, 29 iunie, Nr. 35;
14. *Considerații asupra conceptului de „securitate ecologică”*. <http://www.nhn.ro/articole->

[stiintifice/articol2.htm](#);

15. Constantin E.-A. *Securitatea economică și interesul național*. În: *Politici și strategii în gestionarea conflictualității*. Sesiune anuală de comunicări științifice: 20-21 noiembrie 2008. București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2008, pp. 89-98;
16. *Constituția Republicii Moldova*. Chișinău, 2006;
17. *Doctrina militară a Republicii Moldova*, Legea Nr.482-XIII din 06.06.95. În: *Monitorul Oficial al R.Moldova*, nr.38-39/429 din 14.07.1995;
18. Dolghin N., Sarcinschi A., Dinu M.-Ș. *Riscuri și amenințări la adresa securității României. Actualitate și perspectivă*. București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2004;
19. http://www.nato.int/docu/environment/html_fr/environment_01.html ;
20. Eșanu C. *Securitatea internațională: abordări nalitice, extinderi conceptual*. În: *Studii Internaționale: viziuni din Moldova*. Publicație Periodică științifico-metodică, nr. 3(4), 2007, pp. 131-136;
21. Flangan S. *Challenges of the global century: Report of the Project on Globalization and National Security*. Publisher: Supt. of Docs., U.S. G.P.O., 2001;
22. Florea L. *Globalizare și securitate economică*. Editura: Lumen, 2007;
23. Gorincioi R. *Impactul politicii interne asupra politicii externe în Republica Moldova*. În: *Analele Științifice ale Universității de Stat din Moldova*. V. II, Seria „Științe socioumane”. Chișinău: USM, 2002 , p.135-137;
24. *Hotărâri cu privire la aprobarea Programului Național de asigurare a securității ecologice pentru anii 2007-2015* din 30.03.2007. În : *Monitorul Oficial*, nr. 43-46, 2007;
25. Irimia I. *Aspecte ale insecurității naționale*. În: *Buletinul A.I.S.M.*, nr. 4/2002;
26. Juc V., Ungureanu V. *Fundaentarea și instituționaliuarea securității naționale a Republicii Moldova: aspect istoriografice și teoretico-metodologice*. În: *Revista Militară. Studii de securitate și apărare*. Publicație științifică a Academiei Militareale Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”,Nr. 1 (3) /2010,pp. 14-33;
27. *Legea cu privire la apărarea națională*, Nr.345-XV din 25.07.2003. În: *Monitorul Oficial al R.Moldova* nr.200-203/775 din 19.09.2003;
28. *Legea privind organele securității statului* , Nr. 619 din 31.10.1995. În: *Monitorul Oficial* Nr. 10 din 13.02.1997 (1998-2005 -11 modificări);
29. *Legea securității statului*, Nr. 618-XIII din 31.10.1995. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 10-11/117 din 13.02.1997;
30. Lippman W. *A Wolfers, Discord and Collaboration*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1962;
31. Manafu A. *Securitatea națională și războaiele economice*. În: *Gândirea Militară Românească*, nr. 2, 1998, pp. 4-9;
32. Marcova E. *Economia tenebră și impactul ei asupra securității economice a statului (în baza materialelor din Republica Moldova)*. Autoreferatul tezei de doctor (08.00.05). Chișinău, 2000;
33. Munteanu I. *Conceptul de securitate și semnificațiile sale politice*. În: *Moldova pe calea democrației și stabilității. Din spațiul post-sovietic în lumea valorilor democratice*. Chișinău: Cartier, 2005, pp. 15-50;
34. Pîntea I. *Consiliul Suprem de Securitatea și guvernarea democratică* . În: *Consiliul Securității Naționale în procesul de luare a deciziilor. Analiză comparată: Republica Moldova, România și Ucraina*. IPP, Ed. Cartier, 2006, pp. 7-16;
35. Pîntea I. *Identificarea pericolelor existente și probabile pentru interesele naționale de bază ale Moldovei*. În: *Securitatea și apărarea națională a Republicii Moldova*. ARC: Chișinău, 2002, pp. 41-83;
36. *Politica de Securitate Națională*. Volum coordonat de Ghica L. A., Zulean M. Iași: Polirom, 2007;
37. *Politica externă a Republicii Moldova: aspecte ale securității și colaborării regionale*. Materiale ale Simpozionului științific internațional tradițional, 16-17 octombrie 1997. „PERSPECTIVA”. Chișinău, 1998;
38. Prohnițchi V. *Securitatea economică a unui stat mic. Note de reper pentru Republica Moldova*. În: *Securitatea și apărarea națională a Republicii Moldova*. Chișinău: Ed. ARC, 2002, pp. 148-195;
39. Rojco A., Colîbnea. E. *Problemele securității sociale și de creare a sistemului de standarde*

- sociale minime în Moldova*. Informație de sinteză. Institutul Național de Economie și Informație, Chișinău, 2001;
40. Rusnac A. *Aspecte ale teoriei securității*. Chișinău: Fundația „DRAGHIȘTEA”, 2005;
 41. Sarcinschi A. *Dimensiunile nonmilitare ale securității*. București: Editura Universității Naționale de Apărare, 2005;
 42. Sava I. N. *Studii de securitate*. București: Centrul Român de Studii regionale, 2005;
 43. Sava I. N. *Teoria și practica securității*. Suport de Curs. București, 2007;
 44. Tobă F. *Securitatea mediului – componentă fundamentală a securității națiunii*. www.securitatenationala.ro/request.php;
 45. Арбатов А. *Россия и международная безопасность после „черного сентября”*. În: *Национальная безопасность: концептуальные и практические аспекты*. Материалы семинара „Стратегия развития” от 22 апреля 2002. Москва: ТЕИС, 2002;
 46. Сенчагов В. *Экономическое безопасность, геополитика, глобализация, самосохранение и развитие*. Москва: Финстатинформ, 2002;
 47. Хоружая Т. А. *Оценка экологической опасности*. М.: «Книга сервис», 2002;
 48. Marian Staș. *Educația și securitatea*. București 2014, editura BMI;
 49. Alexandr Dughin. *Bazele geopoliticii*. București 2001, editura Eurasitica;
 50. Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 134 din 19.07.2018 pentru aprobarea Strategiei naționale de apărare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018–2022;
 51. Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 153 din 15.07.2011 pentru aprobarea Strategiei securității naționale a Republicii Moldova.

Data

Semnătura